

Obsah

Seznam vyobrazení	15
Předmluva Jeho Svatosti dalajlámy.	17
Předmluva Dilgo Khjence Rinpočeho.	19
Poděkování překladatelů	20
Předmluva k druhému vydání anglického překladu	23
Úvod překladatelů	25
Patrul Rinpoče a tradice, jejímž byl dědicem	27
Fáze praxe	29
Přípravné praxe	31
Fáze vytváření	32
Fáze završení	32
Velká dokonalost	32
Vznik anglického překladu	34
Tibetský buddhismus: stručný historický úvod	36
Seznam zkratk	41
Slova mého dokonalého učitele	
Prolog	45
Část I. - Běžné neboli vnější přípravné praxe	
1. Obtížnost nalezení svobod a výhod.	49
1.1 Správný způsob naslouchání duchovní nauce	49
1.1.1 Postoj	49
1.1.1.1 Nezměrný postoj bódhičitty.	49

1.1.1.2	Nezměrné obratné prostředky tajné mantrajány.	51
1.1.2.	Jednání.	54
1.1.2.1	Čeho se vyvarovat.	54
1.1.2.1.1	Tři vady nádoby.	54
1.1.2.1.2	Šest poskvrn.	56
1.1.2.1.3	Pět nesprávných způsobů pamatování.	61
1.1.2.2	Co si osvojit.	62
1.1.2.2.1	Čtyři metafory.	62
1.1.2.2.2	Šestpáramit.	65
1.1.2.2.3	Další aspekty jednání.	65
1.2	Vlastní učení: výklad o tom, jak obtížné je nalézt svobody a výhody.	66
1.2.1	Úvaha nad podstatou svobody.	66
1.2.2	Úvaha nad jednotlivými výhodami ve vztahu k dharmě.	69
1.2.2.1	Pět individuálních výhod.	69
1.2.2.2	Pět výhod podmíněných vnějšími okolnostmi.	73
1.2.2.3	Osm rušivých okolností, které nás zbavují svobody praktikovat dharmu.	81
1.2.2.4	Osm neslučitelných sklonů, které nás zbavují svobody praktikovat dharmu.	82
1.2.3	Příklady ilustrující, jak obtížné je nalézt svobody a výhody.	85
1.2.4	Úvaha nad číselnými přirovnáními.	86
2.	Pomíjivost života.	91
2.1	Pomíjivost vnějšího vesmíru, v němž bytosti žijí.	91
2.2	Pomíjivost bytostí obývajících vesmír.	93
2.3	Pomíjivost svatých bytostí.	95
2.4	Pomíjivost mocných.	96
2.5	Další příklady pomíjivosti.	98
2.6	Nejistota okolností smrti.	106
2.7	Pronikavé vědomí pomíjivosti.	108
3.	Nedostatky samsáry.	115
3.1	Utrpení samsáry obecně.	115
3.2	Utrpení zakoušené bytostmi šesti říší.	117
3.2.1	Osmnáct pekel.	117
3.2.1.1	Osm horkých pekel.	117

3.2.1.1-1 Obnovující se peklo	.118
3.2.1.1.2 Peklo Černé čáry.	.118
3.2.1.1-3 Peklo Nahánění a drcení	.118
3.2.1.1.4 Peklo Nářku	.119
3.2.1.1.5 Peklo Velikého nářku	.119
3.2.1.1.6 Peklo Žáru	.119
3.2.1.1.7 Peklo Velikého žáru	.120
3.2.1.1.8 Peklo Nejzazšího utrpení	.120
3.2.1.1.9 Sousední pekla	.121
3.2.1.2 Osm mrazivých pekel	.123
3.2.1.3 Nestálá pekla	.124
3.2.2 Prétové	.127
3.2.2.1 Prétové žijící pohromadě	.128
3.2.2.1.1 Prétové trpící vnějšími zatemněními	.128
3.2.2.1.2 Prétové trpící vnitřními zatemněními	.129
3.2.2.1.3 Prétové trpící specifickými zatemněními.	.129
3.2.2.2 Prétové pohybující se prostorem	.131
3.2.3 Zvířata	.132
3.2.3.1 Zvířata žijící v hlubinách	.132
3.2.3.2 Zvířata roztroušená na různých místech	.133
3.2.4 Svět lidí.	.135
3.2.4.1 Tři základní druhy utrpení.	.135
3.2.4.1.1 Utrpení změny.	.135
3.2.4.1.2 Utrpení za utrpením	.136
3.2.4.1.3 Utrpení všeho, co je složené	.136
3.2.4.2 Utrpení zrození, nemoci, stáří a smrti	.138
3.2.4.2.1 Utrpení zrození.	.138
3.2.4.2.2 Utrpení stáří.	.140
3.2.4.2.3 Utrpení nemoci	.142
3.2.4.2.4 Utrpení smrti	.143
3.2.4.3 Další lidská utrpení.	.145
3.2.4.3.1 Strach ze setkání s nenáviděnými nepřáteli	.145
3.2.4.3.2 Strach ze ztráty milovaných	.146
3.2.4.3.3 Utrpení plynoucí z toho, že nezískáme, co chceme	.149
3.2.4.3.4 Utrpení plynoucí ze setkání s tím, co nechceme	.150
3.2.5 Asurové	.153
3.2.6 Bohové	.154

4. Činy: princip příčiny a následku	163
4.1 Negativní činy, jichž je třeba se vyvarovat	163
4.1.1 Deset negativních činů, kterých je třeba se vzdát	164
4.1.1.1 Braní života	164
4.1.1.2 Braní toho, co není dáváno	167
4.1.1.3 Nesprávné sexuální chování	170
4.1.1.4 Lhaní	170
4.1.1.5 Zasévání svárů	171
4.1.1.6 Hrubá řeč	171
4.1.1.7 Plané tlachání	172
4.1.1.8 Chamtivost	173
4.1.1.9 Zlá vůle	173
4.1.1.10 Nesprávné názory	174
4.1.2 Výsledky deseti negativních činů	176
4.1.2.1 Plně dozrálý následek	176
4.1.2.2 Následek podobný příčině	177
4.1.2.2.1 Činy podobné příčině	177
4.1.2.2.2 Zkušenost podobná příčině	178
4.1.2.3 Podmiňující následek	182
4.1.2.4 Zmnožující následek	182
4.2 Pozitivní činy, které je třeba rozvíjet	183
4.3 Všeurčující povaha činů	184
5. Prospěch plynoucí z vysvobození	201
5.1 Příčiny vedoucí k vysvobození	201
5.2 Výsledek: tři úrovně probuzení	202
6. Jak následovat duchovního učitele	204
6.1 Zkoumání učitele	204
6.2 Následování učitele	212
6.3 Osvojování si učitelovy realizace a jednání	219

Část II. - Neobyčejné čili vnitřní přípravné praxe

1. Přijetí útočiště, základní kámen všech cest	245
1.1 Přístupy k přijetí útočiště	245
1.1.1 Víra	245
1.1.1.1 Živá víra	246

1.1.1.2 Dychtivá víra	246
1.1.1.3 Nezlomná víra	246
1.1.2. Motivace	251
1.1.2.1 Útočiště nižších bytostí	251
1.1.2.2 Útočiště prostředních bytostí	251
1.1.2.3 Útočiště velkých bytostí	251
1.2 Jak přijímat útočiště	252
1.3 Sliby a prospěch plynoucí z přijetí útočiště	259
1.3.1 Sliby útočiště	259
1.3.1.1 Tři věci, jichž je třeba se vzdát	259
1.3.1.2 Tři věci, které je třeba dělat	260
1.3.1.3 Tři dodatečné sliby.	260
1.3.2 Prospěch plynoucí z přijetí útočiště	265
2. Probuzení bódhičitty, kořene velkého vozu	273
2.1 Výcvik mysli ve čtyřech nezměrných kvalitách	273
2.1.1 Nestrannost	273
2.1.2 Láska	277
2.1.3 Soucítění	280
2.1.4 Empatická radost	294
2.2 Probuzení bódhičitty.	301
2.2.1 Rozdělení podle tří druhů odvahy.	301
2.2.1.1 Odvaha krále	301
2.2.1.2 Odvaha převozníka	301
2.2.1.3 Odvaha pastýře	301
2.2.2 Rozdělení podle úrovně bódhisattvy.	302
2.2.3 Rozdělení podle povahy bódhičitty.	302
2.2.3.1 Relativní bódhičitta	302
2.2.3.1.1 Bódhičitta záměru	302
2.2.3.1.2 Bódhičitta jednání	303
2.2.3.2 Absolutní bódhičitta	303
2.2.4 Přijetí slibu bódhičitty.	303
2.3 Výcvik v závazcích bódhičitty.	306
2.3.1 Výcvik v závazcích bódhičitty záměru	307
2.3.1.1 Považování druhých za sobě rovné	307
2.3.1.2 Výměna sebe za druhé	308
2.3.1.3 Upřednostňování druhých před sebou samým	313
2.3.2 Výcvik v závazcích bódhičitty jednání: šest páramit	319

2.3.2.1	Transcendentní štědrost	319
2.3.2.1.1	Dávání materiálních věcí	320
2.3.2.1.2	Dávání dharmy	322
2.3.2.1.3	Ochrana před strachem	324
2.3.2.2	Transcendentní kázeň	325
2.3.2.2.1	Vyhýbání se negativním činům	325
2.3.2.2.2	Konání pozitivních činů	325
2.3.2.2.3	Přinášení užitku druhým	326
2.3.2.3	Transcendentní trpělivost	326
2.3.2.3.1	Trpělivost, když je nám činěno příkoří	326
2.3.2.3.2	Trpělivost při snášení těžkostí pro dharmu	329
2.3.2.3.3	Trpělivost stanout beze strachu tváří v tvář hluboké pravdě	332
2.3.2.4	Transcendentní píle	333
2.3.2.4.1	Píle podobná brnění	333
2.3.2.4.2	Píle v konání	333
2.3.2.4.3	Nezadržitelná píle	334
2.3.2.5	Transcendentní soustředění	336
2.3.2.5.1	Vzdání se rozptýlení	336
2.3.2.5.2	Soustředění	339
2.3.2.6	Transcendentní moudrost	341
2.3.2.6.1	Moudrost vyvstávající z naslouchání	341
2.3.2.6.2	Moudrost vyvstávající z úvah	341
2.3.2.6.3	Moudrost vyvstávající z meditace	341
3. Očištění všech zatemnění pomocí meditace a recitace,		
při kterých vnímáme učitele jako Vadžrasattvu.		355
3.1	Jak pročistit zatemnění vyznáním	356
3.2	Čtyři síly	358
3.2.1	Síla opory	358
3.2.2	Síla lítosti nad negativním jednáním	359
3.2.3	Síla odhodlání	359
3.2.4	Síla činu jako protijedu	360
3.3	Vlastní meditace na Vadžrasattvu	361
4. Shromažďování zásluh a moudrosti obětováním mandaly. . . 379		
4.1	Potřeba dvojího shromažďování	379
4.2	Mandala završení	382

4.3 Obětní mandala	383
4.3.1 Obětování třiceti sedmi prvků mandaly.	384
4.3.2 Obětování mandaly tří káji podle tohoto textu	386
4.3.2.1 Běžná mandala nirmánakáji.	386
4.3.2.2 Mimořádná mandala sambhógakáji.	387
4.3.2.3 Mimořádná mandala dharmakáji.	387
5. Praxe obětování kusáli, která jedinou ranou ničí čtyři démony	397
5.1 Tělo jako oběť	397
5.2 Praxe obětování těla	398
5.2.1 Bílá hostina pro vznešené hosty nad námi.	400
5.2.2 Bílá hostina pro níže postavené hosty.	401
5.2.3 Různorodá hostina pro vznešené hosty nad námi	402
5.2.4 Různorodá hostina pro níže postavené hosty.	402
5.3 Smysl praxe čó	406
6. Gurujóga, vstupní brána požehnání, nejvyšší metoda	413
probuzení moudrosti realizace.	413
6.1 Význam gurujógy.	413
6.2 Jak provádět gurujógu	419
6.2.1 Vizualizace pole zásluh	419
6.2.2 Sedmiramenné obětování.	424
6.2.2.1 Poklony, protijed pýchy.	425
6.2.2.2 Obětování.	430
6.2.2.3 Doznání negativních činů	431
6.2.2.4 Radování se, protijed žárlivosti.	432
6.2.2.5 Žádost, aby buddhové otáčeli kolem dharmy.	434
6.2.2.6 Prosba, aby buddhové neodcházeli do nirvány.	434
6.2.2.7 Věnování	435
6.2.3 Modlitba s rozhodnou důvěrou	439
6.2.4 Přijetí čtyř zmocnění	440
6.3 Historie vzniku školy raných překladů	445
6.3.1 Linie mysli vítězných	445
6.3.2 Linie symbolu vidjádharů	447
6.3.2.1 Tantry mahájógy.	447
6.3.2.2 Přenos anujógy.	448
6.3.2.3 Přímé pokyny atijógy.	449
6.3.2.4 Příchod atijógy do světa lidí	452

6.3.2.5 Rozšíření učení esence v Tibetu, Zemi sněhu	456
6.3.3. Linie naslouchání obyčejných bytostí	462

Část III. - Rychlá cesta přenosu

1. Přenos vědomí, pokyny pro umírající: probuzení bez meditace	469
1.1 Pět druhů přenosu	469
1.1.1 Mimořádný přenos do dharmakáji prostřednictvím pečeti náhledu	469
1.1.2 Prostřední přenos do sambhógakáji sjednocením fáze vytváření a završení	470
1.1.3 Nižší přenos do nirmánakáji silou nezměrného soucítění	471
1.1.4 Běžný přenos pomocí tří metafor	472
1.1.5 Přenos za mrtvé, prováděný pomocí háku soucítění	472
1.2 Běžný přenos pomocí tří metafor	474
1.2.1 Cvičení se v přenosu vědomí	477
1.2.2 Samotný přenos	477
1.2.3 Fáze meditace přenosu	480
1.2.3.1 Přípravné praxe	480
1.2.3.2 Hlavní vizualizace	481
Závěr:	489
Doslov Džamgon Kongtrula Lodro Thaje	499
Slovníček	501
Prameny a literatura	537
1. Texty citované Patrul Rinpočem	537
2. Práce citovaná v poznámkách a ve Slovníčku	540
3. Díla Patrul Rinpočeho	541
4. Životopisy Patrul Rinpočeho	542
5. Sekundární zdroje	542
6. Související tituly v českém překladu	543
Poznámka českých překladatelů k přepisu a výslovnosti	545
Rejstřík	546